

24. MEĐUNARODNA NAUČNA KONFERENCIJA
„PEDAGOŠKA ISTRAŽIVANJA I ŠKOLSKA PRAKSA“

24th INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE
"EDUCATIONAL RESEARCH AND SCHOOL PRACTICE"

OBRAZOVANJE U FUNKCIJI MODERNIZACIJE DRUŠTVA

ROLE OF EDUCATION IN MODERNIZATION OF SOCIETY

Knjiga rezimea

Book of abstracts

JELENA STANIŠIĆ · MLADEN RADULOVIĆ
UREDNICI / EDITORS

11. oktobar 2019.
Učiteljski fakultet
Univerzitet u Beogradu, Srbija

October 11, 2019
Teacher Education Faculty
University of Belgrade, Serbia

PROGRAMSKI ODBOR

Predsednik programskog odbora

Dr Jelena Stanišić

Institut za pedagoška istraživanja, Beograd, Srbija

Članovi

Prof. dr Sergej Ivanovič Kudinov

Filološki fakultet Ruskog Univerziteta prijateljstva naroda, Moskva, Rusija

Prof. dr Olga Borisovna Mihajlova

Filološki fakultet Ruskog Univerziteta prijateljstva naroda, Moskva, Rusija

Prof. dr Stanislav Sergejevič Kudinov

Filološki fakultet Ruskog Univerziteta prijateljstva naroda, Moskva, Rusija

Prof. dr Andreas Oikonomou

Fakultet za pedagoško i tehnološko obrazovanje, Solun, Grčka

Doc. dr. Danijela Makovec Radovan

Filozofski fakultet, Ljubljana, Slovenija

Prof. dr Mile Srbinovski

Institut za životnu sredinu i zdravlje, Univerzitet jugoistočne Evrope, Tetovo, Republika Severna Makedonija

Prof. dr Katarina Todorović

Filozofski fakultet u Nikšiću, Univerzitet Crne Gore, Crna Gora

Prof. dr Nataša Vlah

Učiteljski fakultet, Sveučilište u Rijeci, Hrvatska

Prof. dr Gordana Miščević Kadijević

Učiteljski fakultet, Univerzitet u Beogradu, Srbija

Dr Sofija Maračić

Učiteljski fakultet, Univerzitet u Beogradu, Srbija

Dr Emilia Lazarević

Institut za pedagoška istraživanja, Beograd, Srbija

Dr Nikoleta Gutvajn

Institut za pedagoška istraživanja, Beograd, Srbija

Dr Snežana Mirkov

Institut za pedagoška istraživanja, Beograd, Srbija

Dr Milja Vujačić

Institut za pedagoška istraživanja, Beograd, Srbija

Dr Jelena Stevanović

Institut za pedagoška istraživanja, Beograd, Srbija

Dr Dušica Malinić

Institut za pedagoška istraživanja, Beograd, Srbija

Dr Rajka Đević

Institut za pedagoška istraživanja, Beograd, Srbija

PROGRAM COMMITTEE

President

Jelena Stanišić, PhD

Institute for Educational Research, Belgrade, Serbia

Members

Prof. Sergey Ivanovič Kudinov, PhD

Faculty of Philology of the Peoples' Friendship University in Moscow, Russia

Prof. Stanislav Sergejević Kudinov, PhD

Faculty of Philology of the Peoples' Friendship University in Moscow, Russia

Prof. Olga Borisovna Mikhailova, PhD

Faculty of Philology of the Peoples' Friendship University in Moscow, Russia

Prof. Andreas Oikonomou, PhD

School of Pedagogical and Technological Education, Thessaloniki, Greece

Doc. Danijela Makovec Radovan, PhD

Faculty of arts, Department of Educational Sciences, University of Ljubljana, Slovenia

Prof. Mile Srbinovski, PhD

Institute for Environment and Health, South East European University, Tetovo, Republic of North Macedonia

Prof. Katarina Todorović, PhD

Faculty of Philosophy, Nikšić, University of Montenegro, Montenegro

Prof. Nataša Vlah, PhD

Faculty of Teacher Education, University of Rijeka, Croatia

Prof. Gordana Miščević Kadijević, PhD

Teacher Education Faculty of the University of Belgrade, Serbia

Sofija Maračić, PhD

Teacher Education Faculty of the University of Belgrade, Serbia

Emilija Lazarević, PhD

Institute for Educational Research, Belgrade, Serbia

Milja Vujačić, PhD

Institute for Educational Research, Belgrade, Serbia

Snežana Mirkov, PhD

Institute for Educational Research, Belgrade, Serbia

Nikola Gutvajn, PhD

Institute for Educational Research, Belgrade, Serbia

Rajka Đević, PhD

Institute for Educational Research, Belgrade, Serbia

Dušica Malinić, PhD

Institute for Educational Research, Belgrade, Serbia

Jelena Stevanović, PhD

Institute for Educational Research, Belgrade, Serbia

ORGANIZACIONI ODBOR

Predsednik organizacionog odbora

dr Mladen Radulović

Institut za pedagoška istraživanja, Beograd, Srbija

Članovi

msr Ana Radanović

Institut za pedagoška istraživanja, Beograd, Srbija

msr Ivana Petrović

Učiteljski fakultet u Beogradu, Univerzitet u Beogradu, Srbija

msr Ljiljana Bojanović

Učiteljski fakultet u Beogradu, Univerzitet u Beogradu, Srbija

ORGANIZATORI SKUPA

Institut za pedagoška istraživanja u Beogradu, Srbija

Dobrinjska 11/3, 11000 Beograd

www.ipisr.org.rs

Filološki fakultet Ruskog Univerziteta prijateljstva naroda u Moskvi, Rusija

Miklukho-Maklaya 61, 17198, Moskva, Rusija

www.rudn.ru

Učiteljski fakultet Univerziteta u Beogradu, Srbija

Kraljice Natlige 43, 11000 Beograd

www.uf.bg.ac.rs

NAPOMENA:

Saopštenja saradnika Instituta za pedagoška istraživanja predstavljaju rezultat rada na projektima „Od podsticanja inicijative, saradnje i stvaralaštva u obrazovanju do novih uloga i identiteta u društvu (br. 179034) i „Unapređivanje kvaliteta i dostupnosti obrazovanja u procesima modernizacije Srbije“ (br. 47008), koje finansira Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije (2011-2019).

ORGANIZATIONAL COMMITTEE

President

Mladen Radulović, PhD

Institute for Educational Research, Belgrade, Serbia

Members

Ana Radanović, MA

Institute for Educational Research, Belgrade, Serbia

Ivana Petrović, MA

Teacher Education Faculty of the University of Belgrade, Serbia

Ljiljana Bojanović, MA

Teacher Education Faculty of the University of Belgrade, Serbia

ORGANIZERS

Institute for Educational Research

Dobrinjska 11/3, Belgrade, Serbia

www.ipisr.org.rs

Faculty of Philology of the Peoples' Friendship University in Moscow

Miklukho-Maklaya 6, 117198, Moscow, Russia

www.rudn.ru

Teacher Education Faculty, University of Belgrade

Kraljice Natlige 43, 11000 Beograd, Serbia

www.uf.bg.ac.rs

NOTE:

Presentations of the collaborators of the Institute for Educational Research are the results of the projects "From encouraging initiative, cooperation and creativity in education to new roles and identities in society" (No. 179034) and "Improving the quality and accessibility of education in modernization processes in Serbia" (No. 47008), which are financially supported by the Ministry of Education, Science and Technological Development of the Republic of Serbia (2011–2019).

INKLUZIVNO OBRAZOVANJE U FUNKCIJI RAZVOJA DRUŠTVA

Milja Vujačić* i Rajka Đević

Institut za pedagoška istraživanja, Beograd, Srbija

U radu se razmatra doprinos inkluzivnog obrazovanja i njegovi potencijalni efekti na razvoj celokupnog društva, obrazovnih institucija i pojedinaca. Ukazuje se na ključne pozitivne promene u društvu koje se opredelilo za sprovođenje inkluzivnog obrazovanja: (a) unapređivanje zakonske regulative u pravcu obezbeđivanja dostupnosti, pravednosti i jednakosti u ostvarivanju prava dece i odraslih sa teškoćama u razvoju; (b) povezivanje i saradnja različitih društvenih sistema i institucija i (v) finansijska dobrobit koja se ostvaruje korišćenjem dostupnih resursa redovnih obrazovnih institucija za obrazovanje dece sa teškoćama u razvoju. Naglašavaju se značajne promene koje se usled realizacije inkluzivnog obrazovanja dešavaju unutar obrazovnih institucija, a koje pored unapređivanja obrazovne politike i kulture škola obuhvataju i promene na nivou nastavne i vannastavne prakse. Promene na nivou obrazovnih institucija razmatraju se i iz perspektive ključnih aktera i koristi koje oni imaju od realizacije inkluzivnog obrazovanja. Naglašava se potencijal koji inkluzivno obrazovanje, kao prirodno okruženje, ima za razvoj i učenje dece sa teškoćama u razvoju i otkrivanje njihovih očuvanih sposobnosti. Ukazuje se na važnost ovakvog okruženja za podsticanje tolerancije, uvažavanja različitosti i empatičnosti kod ostale dece u odeljenju. Poseban osvrт dat je na promene koje se odnose na nastavnika i njegovu praksu, kako na nivou stavova i pedagoških uverenja, tako i u domenu novih znanja i kompetencija. Kvalitet realizacije inkluzivnog obrazovanja i njegovi potencijalni efekti na razvoj društva, obrazovnih institucija i pojedinaca razmotreni su kroz prizmu različitih prepreka, problema i otežavajućih okolnosti.

Ključne reči: inkluzivno obrazovanje, modernizacija društva, obrazovna institucija, deca sa teškoćama u razvoju, nastavnici.

---

* E-mail: mvujacic@ipi.ac.rs

THE ROLE OF INCLUSIVE EDUCATION IN DEVELOPMENT OF SOCIETY

Milja Vujačić* and Rajka Đević

Institute for educational research, Belgrade, Serbia

The paper deliberates positive effects of inclusive education and its potential influence on development of entire society, educational institutions and individuals. It indicates key positive changes in the society which opted for inclusive education: (a) improvement of legislation towards providing availability, fairness and equality for children and adults with disabilities in exercising their rights; (b) networking and cooperation between different social systems and institutions; (c) financial benefit gained by using the available resources provided by the regular educational institutions for education of children with disabilities. It stresses the important changes that occur inside the educational institutions due to inclusive education which, in addition to improving educational policy and mind-set in schools, include changes in curricular and extra-curricular practices. The changes in educational institutions are also deliberated from the standpoint of key participants and their benefits from inclusive education. It stresses the potential which the inclusive education, as natural environment, has in development and learning of children with disabilities and in revealing their preserved abilities. It points to importance of such environment in nurturing tolerance, respect for diversity and empathy in other children in the classroom. A special emphasis is put on the changes that concern teachers and their practice, both in their attitudes and pedagogical beliefs and in the domain of new skills and competences. The quality of implementation of inclusive education and its potential effects on development of society, educational institutions and individuals are deliberated through the prism of various obstacles, problems and difficulties.

Keywords: inclusive education, modernization of society, educational institution, children with disabilities, teachers.

---

* E-mail: mvujacic@ipi.ac.rs

ZBORNIK REZIMEA

24. međunarodna naučna konferencija
„Pedagoška istraživanja i školska praksa“

OBRAZOVANJE U FUNKCIJI MODERNIZACIJE DRUŠTVA

Izdavač
Institut za pedagoška istraživanja, Beograd

Za izdavača
Nikoleta Gutvajn

Urednici
Jelena Stanišić
Mladen Radulović

Lektor
Jelena Stevanović

Prevodilac
Biljana Vrcelj

Tiraž
130

Dizajn korica i grafička obrada
Branko Cvetić

Štampa
Kuća štampe plus

ISBN 978-86-7447-147-0

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

37.014:316.72(048)
371:316.32(048)

МЕЂУНАРОДНА научна конференција "Педагошка истраживања и школска пракса" (24 ; 2019 ; Београд)
Образovanje u funkciji modernizacije društva : zbornik rezimea /
24. Међunarodna naučna konferencija "Pedagoška istraživanja i
školska praksa" = Role of Education in Modernization of Society :
book of abstracts / 24th International Scientific Conference
"Educational Research and School Practice" ; urednici ;editors Jelena
Stanišić, Mladen Radulović. - Beograd : Institut za pedagoška istraživanja,
2019 (Beograd : Kuća štampe plus). - 129 str. ; 24 cm

Резимеи на срп. и енгл. језику. - Тираж 130. - Напомене и библиографске
референце уз текст.

ISBN 978-86-7447-147-0

а) Образовање -- Социолошки аспект -- Апстракти б) Образовање -
- Глобализација -- Апстракти

COBISS.SR-ID 279880716